

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Dediščine, dediščinski procesi in prakse na Slovenskem
Course title:	Heritages, heritage processes and practices in Slovenia

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Primerjalni študij idej in kultur, doktorski študij 3. stopnje	Slovenske študije – tradicija in sodobnost	Brez letnika	/
Comparative studies of ideas and cultures, doctoral study 3 rd level	Slovene Studies – tradition and modernity	Not specified	/

Vrsta predmeta / Course type splošno izbirni / general elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code: 87

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
60	30				90	6

Nosilec predmeta / Lecturer: Doc. dr. Špela Ledinek Lozej

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:** slovenščina, angleščina / Slovenian, English
Vaje / Tutorial: /

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni posebnih pogojev.

Prerequisites:

None required.

Vsebina:

1. Kako misliti dediščino – pregled raziskovalnih paradigem:

- Disciplinarni razločki in interdisciplinarni pristopi – od varstva spomenikov in muzeologije do heritologije in (kritičnih) dediščinskih študij;
- Onkraj esencijalizmov – konstruktivistična in performativna paradigma;
- Večperspektivnost – alternativni glasovi in avtorizirani dediščinski diskurz.

2. Zgodovinski pregled institucionalizacije dediščine na Slovenskem v primerjavi s sosednjimi območji in svetovnimi procesi:

- Predzgodovina dediščine – muzeološko, konservatorsko, dokumentarno in ljubiteljsko varovanje kulturnih prvin;
- Institucionalizacija dediščine – Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (1972) in njen vpliv na nacionalno zakonodajo;
- Demokratizacija dediščine – Konvencija o

Content (Syllabus outline):

1. Conceptualizing heritage – overview of the research paradigms:

- Disciplinary differences and interdisciplinary approaches – from preservation of monuments and museology to heritology and (critical) heritage studies
- Beyond essentialisms – constructivist and performative paradigms;
- Multiperspectivity – alternative voices and authorised heritage discourse.

2. Historical overview of heritage institutionalization in Slovenia (in comparison to neighbouring countries and world processes):

- Heritage prehistory – museological, conservation, and documentational preservation of cultural elements;
- Institutionalization of heritage – Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage (1972) and its impact on national legislation;
- Democratization of heritage → Convention

varovanju nesnovne kulturne dediščine (2003) kot poskus pluralizacije dediščine in opolnomočenja nosilcev.

3. Pregled upravljanja in (iz)rabe dediščine:

- Dediščinski registri – pregled seznamov dediščine ter premislek o taksonomiji dediščine, razmerjih (družbene) moči pri registraciji in znamčenju dediščine ter o posledicah unescoizacije in drugih oblik dediščinskega znamčenja;
- Dediščina v identitetnih politikah nacionalizacije, regionalizacije in (g)lokalizacije – dediščina in istovetnost;
- Predstavljanje/zastopanje in poustvarjanje dediščine;
- Dediščina kot ekonomski potencial (predvsem v turistični industriji, pa tudi v drugih gospodarskih panogah – kmetijstvo, obrt, živilska industrija, oglaševanje).

4. Izbrana poglavja:

- Dediščina in snovnost
- Dediščina v digitalnem okolju
- Prehranjevanje in dediščinski procesi
- Stanovanjska arhitektura in dediščinski procesi
- Dediščina in ekonomski razvoj
- Dediščine na dinamičnih obmejnih območjih
- Dediščine v mobilnem svetu
- Dediščinjenje prostora
- Dediščina kot skupno dobro

for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage (2003) as an attempt towards its pluralisation and the empowerment of bearers.

3. Overview of heritage management and (ab)use:

- Heritage registers – overview of heritage lists and a reflection on taxonomy, the power relations involved in the registration and branding of heritage, and the consequences of unescoization and other forms of heritage branding;
- Heritage in the identity policies of nationalization, regionalization and (g)localization – heritage and identity;
- Representation and reproduction of heritage;
- Heritage as economic potential (most notably in the tourism industry, as well as in other economy fields – agriculture, craft, food business, marketing).

4. Selected chapters:

- Heritage and materiality
- Heritage in the digital environment
- Foodways and heritage
- Dwelling culture and heritage
- Heritage and economic development
- Heritage in the mobile world
- Heritagization of landscape
- Heritage as commons

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Adell, N., Bendix, R. F., Bortolotto, C., Tauschek, M. (ur.) 2015. Between Imagined Communities and Communities of Practice, Participation, Territory and the Making of Heritage. Göttingen Studies 8. Göttingen: University of Göttingen.
- Bendix, R., Eggert, A., Peselmann, A. (ur.) 2012. Heritage Regimes and the State. Göttingen Studies 6. Göttingen: University of Göttingen.
- Delak Koželj, Z. 2009. Etnologija in varstvo naravne in kulturne dediščine. Ljubljana: Zavod za varstvo kulturne dediščine.
- Dolžan Eržen, T., Slavec Gradišnik I., Valentinčič Furlan N. (ur.) 2014. Interpretacije dediščine. Ljubljana: Slovensko etnološko društvo.
- Emerick, K. 2014. Conserving and Managing Ancient Monuments: Heritage, Democracy, and Inclusion. Woodbridge: Boydell & Brewer.
- Fikfak, J., Podjed, D., Bajuk Senčar, T. (ur.) 2014. Triglavski narodni park: akterji, dediščine. Ljubljana: Založba ZRC.
- Godina Golija, M. (2011). Kulturna dediščina druge polovice 19. stoletja v Mariboru – breme ali

priložnost. V: Kulturna dediščina industrijskih panog: 11. vzporednice med slovensko in hrvaško etnologijo. Ljubljana: Slovensko etnološko društvo, 48–57.

- Graham, B. J., Howard, P. (ur.) 2008. The Ashgate Research Companion to Heritage and Identity. Burlington: Ashgate Pub. Co.
- Hafstein, V. 2014. Protection as Dispossession: Government in the Vernacular. V: Kapchan, A. (ur.): Cultural Heritage in Transit: Intangible Rights as Human Rights. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 25–57.
- Harrison, R. 2013. Heritage: Critical Approaches. New York: Routledge.
- Hazler, V. 1999. Podreti ali obnoviti?: zgodovinski razvoj, analiza in model etnološkega konservatorstva na Slovenskem. Ljubljana: Rokus.
- Hewison, R. 1987. The Heritage Industry, Britain in a Climate of Decline. London: Methuen.
- Hobsbawm, E. J., Ranger, T. O. (ur.) 1983. The Invention of Tradition. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hudales J., Visočnik, N. (ur.) 2005. Dediščina v očeh znanosti. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo.
- Hudales J., Visočnik, N. (ur.) 2005. Dediščina v rokah stroke. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo.
- Jezernik B. 2010. Kulturna dediščina in identiteta. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo.
- Kockel, U., Nic Craith, M. 2007. Cultural Heritage as Reflexive Traditions. Houndmills, Basingstoke in New York: Palgrave Macmillan.
- Ledinek Lozej, Š. 2017. Local Cultural Heritage Collections from the Slovenian-Italian Border Region. V: Pinton, S., Zagato, L. (ur.): Cultural Heritage, Scenarios 2015–2017 (Sapere l'Europa, sapere d'Europa 4). Venezia: Edizioni Ca Foscari, 607–622.
- Lowenthal, D. 1985. The Past is a Foreign Country. Cambridge: Cambridge University Press.
- Macdonald, S. 1997. A People's Story? Heritage, Identity and Authenticity. V: Rojek, C., Urry, J. (ur.): Touring Cultures: Transformations of Travel and Theory. London: Routledge, 155–175.
- Macdonald, S. (ur.) 1998. The Politics of Display: Museums, Science, Culture. London, New York: Routledge.
- Macdonald, S. 2003. Museums, National, Postnational and Transcultural Identities. Museum and Society 1, 1–16.
- Poulot, D. 1993. Le sens du patrimoine: Hier et aujourd'hui (note critique). Annales. Histoire, Sciences Sociales 48/6: 1601-1613
- Silverman, H., Waterton, E., Watson S. 2017 (ur.): Heritage in Action: Making the Past in the Present. Cham: Springer.
- Smith, L. 2006. Uses of Heritage. New York: Routledge.
- Smith, L. 2012. A Critical Heritage Studies? International Journal of Heritage Studies 18/6, 533–540.
- Smith, L., Akagawa, N. 2009 (ur.). Intangible Heritage. London: Routledge.
- Sonkoly, G., Vahtikari, T. 2018. Innovation in Cultural Heritage Research: For an Integrated European Research Policy. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Tschofen, B. 2012. Heritage – Contemporary Uses of Culture Beyond the Everyday. Challenging Ethnography and Cultural Analysis. Traditiones 41/2: 29–40.
- Terčon, N., Vidrih Perko, V. (ur.) 2017. Muzeji, dediščina in kulturna krajina = Museums, heritage and cultural landscape: Zbornik = Acta. Radovljica: Slovensko muzejsko društvo; Ljubljana: Skupnost muzejev Slovenije; Celje: ICOM Slovenija.
- Tunbridge, J. E., Ashworth, G. J. 1996. Dissonant Heritage: The Management of the Past as a

Resource in Conflict. Chichester: J. Wiley.

- Židov, N. Jerin, A. 2017. Varovanje nesnovne kulturne dediščine v Sloveniji. Ljubljana: Slovenski etnografski muzej.

Cilji in kompetence:

Pri predmetu se bodo slušatelji in slušateljice seznanili s historičnim pregledom teoretskih podmen razumevanja in empiričnega rokovanja z dediščino ter s sodobnejšimi procesualnimi in večperspektivnimi razumevanji dediščinskih praks in procesov. Med najpomembnejšimi izobraževalnim smotri je razumeti tvorjenje dediščine oz. dediščinjenje v povezavi s praksami in procesi (kolektivnega, pa tudi osebnega) spominjanja (in pozabljanja) ter z razvojnimi (v prvi vrsti identitetnimi in gospodarskimi) politikami in njim lastnimi razmerji moči. Študentje bodo spoznali zgodovino dediščinskega diskurza na Slovenskem, temeljne disciplinarne razločke in paradigmatske obrate razumevanja in preučevanja dediščine in dediščinskih procesov v humanistiki, ter na podlagi študij primerov in lastnega razmisleka o izbranih primerih pridobili kompetenco prepoznavanja, razlaganja in razločevanja tvornih in razdiralnih podmen in namer dediščinskih praks.

Objectives and competences:

This course familiarizes students with an overview of the theoretical paradigms and empirical perspectives of heritage engagement, as well as the more recent processual and multiperspective understandings of heritage practices and processes. The central learning objectives of the course include the understanding of heritage-making in connection with practices and processes of (collective, and also personal) remembrance (and forgetting), and development policies (pertaining to identity or economics) with their inherent power dynamics. Students learn the history of heritage discourses in Slovenia, consider the main disciplinary differences and paradigmatic turns of conceptualizing and theorizing heritage in the humanities, and, based on case studies and their own empirical work, acquire the competencies of recognition, interpretation and discernment of productive and non-productive assumptions, motivations and intentions of heritage practices.

Predvideni študijski rezultati:

Študentke in študenti dobijo (1) vpogled v različne paradigme proučevanja dediščine in dediščinskih procesov; (2) historični pregled uveljavljanja dediščine in dediščinskih praks; (3) so opremljeni za analizo oziroma interpretacijo dediščinskih praks ter in procesov ter za ozaveščeno rokovanje z izbrano prvino.

Intended learning outcomes:

Students are familiarized with different research paradigms – from various disciplinary traditions to critical heritage studies; (3) get historical overview of de heritage and heritage-making development; (3) are equipped to analyze or interpret heritage practices and processes and consciously handle the selected element.

Metode poučevanja in učenja:

Oblike dela:

- Frontalna oblika poučevanja
- Delo v manjših skupinah oz. v dvojicah
- Samostojno delo študentov
- e-izobraževanje

Metode (načini) dela:

- Razlaga
- Razgovor/ diskusija/debata
- Delo z besedilom
- Proučevanje primera

Learning and teaching methods:

Types of learning/teaching:

- Frontal teaching
- Work in smaller groups or pair work
- Independent students work
- e-learning

Teaching methods:

- Explanation
- Conversation/discussion/debate
- Work with texts
- Case studies

☐ Igra vlog
☒ Druge vrste nastopov študentov
☐ Reševanje nalog
☒ "Terenske vaje" (npr. obiski podjetij)
☒ Vključevanje gostov iz prakse

☐ Roleplay
☒ Different presentation
☐ Solving exercises
☒ Field work (e.g. company visits)
☒ Inviting guests from companies

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Krajši pisni izdelki		Short written assignments
Daljši pisni izdelki	60	Long written assignments
Javni nastop ali predstavitev	20	Presentations
Končno ocenjevanje (pisni/ustni izpit)	20	Final examination (written/oral)
Drugo		Other

Reference nosilca / Lecturer's references:

- Ledinek Lozej, Š.: Od hiše do niše: Razvoj kuhinje v Vipavski dolini [From main room to niche: Development of the Kitchen in the Vipava Valley]. (Ethnologica - Dissertationes, 5). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2015.
- Ledinek Lozej, Š.: Collaborative inventory: a participatory approach to cultural heritage collections. V: NARED, Janez (ur.), BOLE, David (ur.). Participatory research and planning in practice, (The urban book series, ISSN 2365-757X). Cham (Switzerland): Springer Open. cop. 2020, pp 121-131, doi: [10.1007/978-3-030-28014-7_8](https://doi.org/10.1007/978-3-030-28014-7_8).
- Ledinek Lozej, Š.: Planine v Nadiških dolinah: Pretekle prakse in sodobna dediščina. Goriški letnik: zbornik Goriškega muzeja, 43, pp. 93-107.
- Godina-Golija, M., Ledinek Lozej, Š.: Pomen in cilji projektov ohranjanja dediščine prehrane: Register nesnovne kulturne dediščine, Etnofolk in AlpFoodway [The Importance and Objectives of Projects Aimed at Safeguarding Food Heritage: Register of the Intangible Cultural Heritage, Etnofolk and AlpFoodway]. Etnolog, 28, 2018, pp. 85–103.
- Ledinek Lozej, Š., Rogelja, N., Kanjir, U.: Walks through the multi-layered landscape of Šavrinke's Istria: Eggs, books, backpacks and stony paths. Landscape research, 43/5, 2018, pp. 600–612. Doi: 10.1080/01426397.2017.1336207.
- Ledinek Lozej, Š.: Frankfurtska ali švedska kuhinja?: Prispevek k zgodovini migracij in prilaščanj oblik(ovanja) [A Frankfurt or a Swedish kitchen? A contribution to the history of migrations and design appropriation]. Etnolog, 26, 2016, pp. 127–146.
- Ledinek Lozej, Š.: Stanovanjsko-arhitekturne krajine v Vipavski dolini: Družbenozgodovinske okoliščine sprememb mediteranske pokrajine v 50. in 60. letih 20. stoletja [Dwelling-architecturescapes in the Vipava valley: Socio-historical Conditions of the changes of the Mediterranean landscape in the 50s and 60s of the 20th century]. Annales: Anali za istrske in mediteranske študije, Series historia et sociologia, 25/1, 2015, pp. 143–154.
- Ledinek Lozej, Š., Peče, M., Ivančič Kutin, B.: Linking local cultural heritage collections from the Slovenian-Italian border region with ICT. Pregled Nacionalnog centra za digitalizacijo, 27, 2015, pp. 52–64.
- Ledinek Lozej, Š.: Šavrinke - preprodajalke med osrednjo Istro in obalnimi mesti ter nosilke simbolnih identifikacij: Družbenozgodovinske okoliščine delovnih migracij in šavrinizacije istrskega podeželja. Dve domovini: Razprave o izseljenstvu, 40, 2014, pp. 47–55.
- Ledinek Lozej, Š., Peče, M.: Povezovanje krajevnih zbirk kulturne dediščine z informacijsko-komunikacijskimi tehnologijami: Primer "ZBORZBIRK" = Connecting Local Cultural Heritage

Collections with ICT: The case of ZBORZBIRK. *Knjižnica: Revija za področje bibliotekarstva in informacijske znanosti*, 58/3, 2014, pp. 41–57.

- Šmid Hribar, M., Ledinek Lozej, Š.: The role of identifying and managing cultural values in rural development. *Acta geographica Slovenica*, 53/2, 2013, pp. 371–378. Doi: 10.3986/AGS53402.
- Ledinek Lozej, Š.: Paša in predelava mleka v planinah Triglavskega narodnega parka: Kulturna dediščina in aktualna vprašanja vprašanja [Grazing and dairying in the mountain pastures of Triglav national park: Cultural heritage and current questions]. *Traditiones*, 42/2, 2013, pp. 49–68. Doi: 10.3986/Traditio2013420203.
- Ledinek Lozej, Š., Rogelja, N.: Šavrinka, Šavrin in Šavrinija v etnografiji in literaturi = The Šavrinka, Šavrin, and Šavrinija in ethnography and literature. In: Perenič, U. (ed.), *Prostor v literaturi in literatura v prostoru = Space in literature and literature in space* (Slavistična revija, 60/3, 2012). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije. pp. 537–547, 549–560.
- Ledinek Lozej, Š.: Prolegomena etnološkemu raziskovanju kuhinjskega prostora: Oris raziskav in epistemoloških izhodišč s poudarkom na Vipavski dolini [Prolegomena to the ethnological research of the kitchen's space: Outline of the Research and the epistemological origins of the kitchen study in the Vipava Valley]. In: Kolenc, P. (ed.), *Marušičev zbornik: Zbornik prispevkov v počastitev 70-letnice prof. dr. Branka Marušiča* (Goriški letnik, 33-34/2, 2010), Nova Gorica: Goriški muzej, pp. 731–747.
- Ledinek Lozej, Š. Pričevanja o nekdanji ureditvi in življenju v planini Krstenica [Sources on the past of the Krstenica Alpine dairy mountain]. *Traditiones*, 31/1, 2002, pp. 69–90.
- Ledinek Lozej, Š.: Dairying in the mountain pastures in the Julian Alps: Heritages, utopias and realities. *Studia ethnologica Croatica*, 28, 2016, pp. 91–111. Doi: 10.17234/SEC.27.1